

Idrottsrörelsens uppförandekod

– Anvisningar till värdegrunden

Innehållsförteckning

1. DEMOKRATISK FÖRENINGSMILJÖ

Idrottsrörelsen bygger på demokratiska principer – alla har rätt att vara med och alla har rätt att uttrycka sin mening och sin åsikt.

2. TRYGG FÖRENINGSMILJÖ

Barnrättsperspektivet

Idrottsrörelsen följer FN:s Barnkonvention. Det innebär att verksamheten och alla beslut du fattar ska ha barnens bästa för ögonen.

Diskriminering, trakasserier och kränkningar

Alla inom idrottsrörelsen är skyldiga att arbeta aktivt för att främja idrottsrörelsens människosyn: respekt för varje människas unika och lika värde.

Sexuella övergrepp

Idrottsrörelsen ska vara en plats där alla känner sig trygga och där inga former av sexuella övergrepp är accepterade under några omständigheter.

Personlig integritet

Idrottsrörelsen säkerställer varje individs rätt till personlig integritet genom tydlig information om hur personuppgifter hanteras.

Våld

Våld, hot och trakasserier inom idrottsrörelsen är oacceptabla.

3. STÄRKT OBEROENDE

Jäv

Som en del av idrottsrörelsen ska du sträva efter objektivitet, transparens och neutralitet.

Korruption

All form av korruption ska motarbetas.

4. RENT SPEL

Doping

Idrottsrörelsen ska vara fri från doping.

Matchfixing och vadhållning

Alla som verkar inom idrottsrörelsen har ett ansvar för att motverka matchfixing och otillåten vadhållning.

Tävlingsfusk

Som en del av idrottsrörelsen är du skyldig att hålla dig inom ramarna för befintliga regelverk.

Ekonomiskt ansvar

Du är skyldig att redovisa underlag som stämmer, samt att kunna påvisa att pengarna används på rätt sätt.

Förkortningar

Brå	Brottsförebyggande rådet
DF	Distriktsidrottsförbund
DopK	Dopingkommissionen
DoN	Dopingnämnden
IDR	Idrottens antidopingreglemente
Kap.	Kapitel/kapitlet
MFR.	Idrottens reglemente om otillåten vadhållning samt manipulation av idrottslig verksamhet (Matchfixingreglementet)
RF	Sveriges Riksidrottsförbund
RIN	Riksidrottsnämnden
RS	Riksidrottsstyrelsen
SDF	Specialidrottsdistriktsförbund
SF	Specialidrottsförbund
WADA	World Anti-Doping Agency

1. DEMOKRATISK FÖRENINGSMILJÖ

Idrottsrörelsen bygger på demokratiska principer. Det betyder att alla har rätt att vara med i idrottsrörelsen och därmed också rätt att uttrycka sin mening och sin åsikt. Som medlem och företrädare för en förening är du skyldig att följa de principerna och bidra till att allas röster blir lyssnade på. För det är när vi möts och diskuterar olika uppfattningar och förslag, som verksamheten kan utvecklas.

Önskat beteende och förhållningssätt

Som en del av en folkrörelse som bygger på demokrati är det en självklarhet att ge alla medlemmar möjlighet till inflytande och delaktighet. Inga avgörande beslut för föreningen ska fattas utan att medlemmarna har haft möjlighet att påverka dem. Du ska därför jobba aktivt för att involvera så många medlemmar som möjligt, och följa de föreningsdemokratiska principerna som finns. Föreningsdemokratien innebär bland annat att alla medlemmars röst har lika värde.

Tillämpning

Grunden för hur idrottsföreningar ska ledas och utvecklas styrs av stadgar.

På föreningsmöten, och framförallt på årsmötet, beslutas om föreningens stadgar, ändamål och inriktning, samt hur resurserna ska fördelas. Samtidigt får medlemmarna en möjlighet att se över årets verksamhet och hur styrelsen sköter sitt uppdrag. Du, tillsammans med de andra medlemmarna, väljer vilka som ska få förtroendet att leda och utveckla föreningen under en kommande period, oftast ett år. Grundprincipen är ”en medlem, en röst”.

Som förtroendevald ska du bidra till insyn i din förenings verksamhet med hjälp av mötesprotokoll och bokslut – där en föreningsrevisor granskar föreningens ekonomiska förvaltning och verksamhet i förhållande till syfte och mål.

Överträdelser och konsekvenser

Om du, i eller för din idrottsliga verksamhet, genom osanna uppgifter, eller på annat sätt vilselett eller försökt vilseleda funktionär eller annan enskild person, förening, eller organ inom RF, kan du bli bestraffad. Det gäller också om du försökt bereda dig, eller annan, otillbörlig förmån i samband med idrottslig verksamhet. Påföljderna för förseelser mot detta är tillrättavisning, böter eller avstängning i all idrottslig verksamhet inom samtliga SF. Du kan dessutom komma att varnas eller uteslutas ur den förening du är medlem i. Det kan också medföra straffrättsligt och/eller skadeståndsrättsligt ansvar.

Om din förening inte rättar sig efter beslut som har fattats av RF, SF, DF eller SDF, eller om din förening påtagligt har motarbetat SF:s intressen, kan den uteslutas.

Du som fysisk person och medlem i en idrottsförening kan uteslutas om du motarbetat föreningens verksamhet, brutit mot föreningens stadgar eller skadat föreningens intressen. Om tillräckliga skäl för uteslutning inte föreligger får föreningen i stället meddela dig varning. Ett SF som inte uppfyller villkoren för medlemskap eller som inte efterlever RF:s stadgar, kan, efter förslag av RS, uteslutas genom beslut av RF-stämman.

2. TRYGG FÖRENINGSMILJÖ

Inom idrottsrörelsen har vi slagit fast att vi bedriver idrott i föreningar för att ha roligt och må bra och för att utvecklas under hela livet. Det förutsätter ett proaktivt ledarskap för att utveckla och stärka en trygg och säker föreningsmiljö. Det i sin tur innebär ett medvetet arbete med både tränarkulturen och ledarkulturen.

Om du råkar ut för något ska du få stöd och hjälp. Och om du ser något som inte hör hemma inom idrottsrörelsen ska du agera.

Barnrättsperspektivet

Önskat beteende och förhållningssätt

Idrottsrörelsen följer FN:s Barnkonvention. Det innebär att verksamheten och alla beslut du fattar ska ha barnens bästa för ögonen. Barnen deltar i idrottsrörelsens verksamhet för sin egen skull och ingen annans.

Verksamheten ska vara fri från osunda träningsmetoder, hets, trakasserier och övergrepp. Barn har också rätt att vara delaktiga i sin förening, och ska ges möjlighet att uttrycka sin åsikt i beslut som handlar om dem.

Tillämpning

Alla barn ska få idrotta i en miljö som är positiv, och där de har möjlighet att utvecklas i sin egen takt och efter sina egna förutsättningar, både socialt, fysiskt och mentalt.

Som medlem i den svenska idrottsrörelsen har du ett ansvar för att säkerställa allas personliga säkerhet, hälsa, välmående och personliga integritet. Barnens bästa ska ha en central roll i de beslut du fattar. Som tränare eller ledare får du inte använda dig av metoder som riskerar att skada någon.

Du får inte hetsa ett barn eller en tränare, lagledare eller domare för att försöka förmå någon att prestera bättre, jobba hårdare, ändra domslut eller liknande. Det strider mot idrottens värdegrund. Samma regler gäller även om du är barnets vårdnadshavare. Inom idrottsrörelsen förväntas du respektera andra och behandla alla på ett trevligt sätt.

En trygg föreningsmiljö handlar om många faktorer. Det rör bemötandet av barnen och upplägg av träning och tävling. Det rör också rutiner, strukturer i föreningens verksamhet där frågor om kontroll och säkerhet är centrala. En rekommendation är att din förening begär ut begränsade registerutdrag på alla som i sitt uppdrag kommer i kontakt med barn.

Du och din förening bör också undvika att en enda ledare eller annan vuxen befinner sig tillsammans med ett eller flera barn eller ungdomar i situationer som kan uppfattas som känsliga eller olämpliga av integritetsskäl. Var också uppmärksam på hur privat kontakt sker med enskilda barn.

Du ska också göra barnen delaktiga i beslut som rör dem eller deras tränings- och tävlingsverksamhet.

Idrottsrörelsen följer FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen), som ingår i idrottsrörelsens idédokument "*Idrotten vill*" samt i RF:s dokument "*Anvisningar för barn och ungdomsidrott*".

Överträdelser och konsekvenser

Du som i samband med tävling, uppvisning eller träning eller med anledning av något, som därunder förekommit, demonstrerat, uppträtt förolämpande eller på annat sätt otillbörligt mot deltagare, funktionär eller åskådare, eller visat ohörsamhet mot funktionärs anvisningar eller föreskrifter, kan bli bestraffad.

Du som i anslutning till idrottsverksamhet gjort dig skyldig till skadegörelse, utövat våld eller försökt utöva våld mot en annan person eller som hotat eller annars allvarligt kränkt någon, kan bli bestraffad.

Du som brutit mot SF:s SDF:s eller annan tävlingsarrangörs tävlingsregler kan bli bestraffad. Påföljderna för förseelser mot detta kapitel är tillrättavisning, böter och avstängning som kan utsträckas till all idrottslig verksamhet inom samtliga SF. Du

kan dessutom komma att varnas av eller uteslutas ur den förening som du är medlem i. En förseelse kan därtill medföra straffrättsligt och/eller skadeståndsrättsligt ansvar.

Om din förening inte rättar sig efter beslut som har fattats av RF, SF, DF eller SDF, eller om din förening påtagligt har motarbetat SF:s intressen, kan den uteslutas.

Du som fysisk person och medlem i en idrottsförening kan uteslutas om du motarbetat föreningens verksamhet, brutit mot föreningens stadgar eller skadat föreningens intressen. Om tillräckliga skäl för uteslutning inte föreligger får föreningen i stället meddela dig varning. Ett SF som inte uppfyller villkoren för medlemskap eller som inte efterlever RF:s stadgar, kan, efter förslag av RS, uteslutas genom beslut av RF-stämman.

Diskriminering, trakasserier och kränkningar

Önskat beteende och förhållningssätt

Du är, som en del av idrottsrörelsen, skyldig att arbeta aktivt för att främja idrottsrörelsens människosyn: respekt för varje människas unika och lika värde.

En idrott fri från diskriminering är en förutsättning för att var och en ska ha samma makt att forma idrotten och sitt deltagande i idrottsrörelsen. En idrott fri från diskriminering innebär vidare att alla ska känna sig välkomna oavsett sexuell läggning, etnisk tillhörighet, religion, kön, könsidentitet eller uttryck. Alla ska ha möjlighet att forma idrotten och sitt deltagande oavsett ålder. Och alla ska kunna delta i idrottsrörelsen oavsett funktionsnedsättning.

Idrottsrörelsens kultur, struktur och normer ska välkomna och ge plats åt alla människor att vara, klä sig och uttrycka sig som individen vill så länge det inte innebär att andra kränks eller begränsas. Tävlingsformer och regelverk ska som utgångspunkt vara inkluderande.

Samtliga av idrottsrörelsens verksamheter ska vara fria från alla former av diskriminering, trakasserier och kränkningar. Som föreningsledare eller tränare förväntas du vara tydlig med hur ni i föreningen betar er mot varandra både i ord och handling.

Tillämpning

Idrottsrörelsen står bakom diskrimineringslagen (2008:567), och som medlem, förening eller förbund, förväntas du motverka diskriminering utifrån de sju diskrimineringsgrunderna: sexuell läggning, etnisk tillhörighet, religion, ålder, funktionsnedsättning, kön och könsidentitet eller uttryck.

Inom idrottsrörelsen ska du uppmärksamma och motverka alla former av diskriminering, trakasserier, kränkningar, tystnadskultur och orättvis behandling.

Diskriminering innebär att någon missgynnas eller kränks – direkt eller indirekt.

Trakasserier är handlingar som gör att en person känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad. Och det är personens upplevelse av behandlingen som avgör om personen känner sig trakasserad eller inte.

Du ska inte göra skillnad på ditt bemötande av en person baserat på kön eller någon annan diskrimineringsgrund.

Överträdelser och konsekvenser

Du som under eller i samband med tävling, uppvisning eller träning, eller med anledning av något som därunder förekommit, demonstrerat, uppträtt förolämpande eller på annat sätt otillbörligt mot deltagare, funktionär eller åskådare kan bli bestraffad. Du kan också bli bestraffad om du visat ohörsamhet mot funktionärs anvisningar eller föreskrifter. Vidare kan du som i anslutning till idrottsverksamhet gjort dig skyldig till skadegörelse, utövat våld eller försökt utöva våld mot en annan person eller som hotat eller *annars allvarligt kränkt någon* bli

bestraffad. Påföljderna för förseelser mot detta kapitel är tillrättavisning, böter och avstängning som kan utsträckas till all idrottslig verksamhet inom samtliga SF.

Du kan dessutom komma att varnas av eller uteslutas ur den förening som du är medlem i. En förseelse kan därtill medföra att straffrättsligt och/eller skadeståndsrättsligt ansvar.

Om din förening inte rättar sig efter beslut som har fattats av RF, SF, DF eller SDF, eller om din förening påtagligt har motarbetat SF:s intressen, kan den uteslutas.

Du som fysisk person och medlem i en idrottsförening kan uteslutas om du motarbetat föreningens verksamhet, brutit mot föreningens stadgar eller skadat föreningens intressen. Om tillräckliga skäl för uteslutning inte föreligger får styrelsen i stället meddela dig varning. Ett SF som inte uppfyller villkoren för medlemskap eller som inte efterlever RF:s stadgar, kan, efter förslag av RS, uteslutas genom beslut av RF-stämman.

Sexuella övergrepp

Önskat beteende och förhållningsätt

Idrottsrörelsen ska vara en plats där alla känner sig trygga och där inga former av sexuella övergrepp är accepterade under några omständigheter. Du har som en del av idrottsrörelsen ett ansvar att se till att alla misstänkta övergrepp utan undantag polisanmäls.

Tillämpning

Med sexuella övergrepp avses samtliga sexualbrott som återfinns i brottsbalken (1962:700) som till exempel våldtäkt, sexuellt utnyttjande, och sexuellt ofredande. Ett övergrepp kan även bestå i att någon skickar oönskade bilder på intima kroppsdelar till någon annan. Det kan också vara att via mail, sms eller sociala medier skicka eller visa upp innehåll av sexuell karaktär.

För att det ska klassas som sexuella trakasserier behöver handlingen vara av sexuell karaktär. Exempelvis oönskad beröring eller kommentarer med sexuell anspelning.

Att arbeta förebyggande är A och O. RF:s stödmaterial "*Skapa trygga idrottsmiljöer*" ger din förening konkret guidning.

Du ska alltid anmäla misstankar om sexuella övergrepp till polisen, så att dessa hanteras inom ramen för svensk lagstiftning.

Överträdelser och konsekvenser

Du som i anslutning till idrottsverksamhet utövat våld, eller försökt utöva våld mot en annan person eller som hotat eller annars allvarligt kränkt någon kan bli bestraffad. Påföljderna är tillrättavisning, böter och avstängning som kan utsträckas till all idrottslig verksamhet inom samtliga SF. En förseelse kan därtill medföra att straffrättsligt och/eller skadeståndsrättsligt ansvar.

Du kan dessutom komma att varnas av eller uteslutas ur den förening som du är medlem i.

Om din förening inte rättar sig efter beslut som har fattats av RF, SF, DF eller SDF, eller om din förening påtagligt har motarbetat SF:s intressen, kan den uteslutas.

Du som fysisk person och medlem i en idrottsförening kan uteslutas om du motarbetat föreningens verksamhet, brutit mot föreningens stadgar eller skadat föreningens intressen. Om tillräckliga skäl för uteslutning inte föreligger får föreningen i stället meddela dig varning. Ett SF som inte uppfyller villkoren för medlemskap eller som inte efterlever RF:s stadgar, kan, efter förslag av RS, uteslutas genom beslut av RF-stämman.

Personlig integritet

Önskat beteende och förhållningsätt

Inom idrottsrörelsen förekommer en stor mängd personuppgifter tillhörande till exempel idrottsutövare, funktionärer, förtroendevalda och ledare. Det är viktigt att varje förening och förbund följer RF:s dokument *Idrottsrörelsens uppförandekod för behandling av personuppgifter* som reglerar idrottsspecifika behandlingar av personuppgifter. Det innebär att förening eller förbund måste följa de grundläggande principerna för behandling av personuppgifter genom att exempelvis inte samla in fler personuppgifter än vad som behövs, radera personuppgifter som inte längre behövs, rätta felaktiga personuppgifter och lagra personuppgifter på ett säkert sätt. Föreningar och förbund måste också säkerställa att det finns en laglig grund för behandling av personuppgifter, exempelvis ett avtal genom ett medlemskap i en förening, en intresseavvägning eller en rättslig förpliktelse exempelvis en förenings eller förbunds arbetsrättsliga skyldigheter.

Tillämpning

Det är din förenings och ditt förbunds ansvar att följa "*Idrottsrörelsens uppförandekod för behandling av personuppgifter*", samt att vid var tid följa gällande lagstiftning avseende personlig integritet. Du förväntas säkerställa varje individs rätt till personlig integritet genom tillämpning av uppförandekoden för behandling av personuppgifter samt genom organisatoriska åtgärder tillvarata varje individs rättigheter.

Överträdelser och konsekvenser

Överträdelse av RF:s dokument *Idrottsrörelsens uppförandekod för behandling av personuppgifter* kan leda till olika typer av sanktioner för både idrottsföreningar och förbund. Vid misstanke om överträdelse vid behandling av personuppgifter ska berört SF eller, om misstanken rör SF, RF initiera en utredning om överträdelser. Om utredning visar att förening gjort överträdelser, och rättelse inte sker trots påpekande, eller om överträdelserna är av allvarlig art, ska föreningen anmälas till bestraffning.

Om SF överträtt *Idrottsrörelsens uppförandekod för behandling av personuppgifter* ska RF uppmana SF att vidta behövliga åtgärder. RF får därvid, med stöd av tillämpliga regler, besluta om indrag av ekonomiskt stöd eller, i mycket allvarliga fall och om rättelse inte sker trots upprepade påpekanden, överväga uteslutning.

Datainspektionen har även möjlighet att vid överträdelser besluta om administrativa sanktionsavgifter för föreningen eller förbund. Vidare har även varje individ som har lidit skada till följd av en överträdelse rätt till ersättning från den personuppgiftsansvarige. Även personuppgiftsbiträden kan bli skadeståndsskyldiga under vissa förutsättningar.

Våld

Önskat beteende och förhållningssätt

I ett flertal idrotter förekommer fysisk kontakt som en naturlig del av spelet. Det är något som är accepterat och som finns reglerat i SF:s olika tävlingsbestämmelser. Men även om fysisk kontakt är accepterad inom ramen för spelet så är det aldrig tillåtet att gå över gränsen. Det gäller såväl fysiskt som psykiskt. Det är viktigt att din förening arbetar för en miljö där det är accepterat att tala om dessa frågor, och att ledare agerar i enlighet med RF:s riktlinjer.

Tillämpning

Våld är när någon genom slag, spark, hård knuff, skallning eller liknande misshandel tillfogar annan skada, sjukdom eller smärta. Våld som kan bestraffas inom idrottsrörelsen är inte begränsat till idrottstävling, uppvisning och träning utan omfattar också vad som hänt i *anslutning* till idrottsverksamhet. Även våld eller hot om våld till exempel i samband med styrelsesammanträde eller årsmöte omfattas alltså av idrottsrörelsens bestraffningsregler. Även Våld i hederns namn (hedersrelaterat våld) inom ramen för idrottsrörelsen är ett brott mot såväl idrottsrörelsens regelverk som svensk lag.

Vissa idrottsföreningar har blivit utsatta för organiserad brottslighet. Organiserad brottslighet utgör ett allvarligt hot mot det demokratiska samhället och en stor utmaning för många aktörer. Om du som medlem i idrottsrörelsen skulle se att detta pågår, handlar det om att synliggöra och berätta om vad du ser – berätta för såväl din förening som andra engagerade inom idrottsrörelsen och vidta åtgärder för att stävja all form av våld, hot och trakasserier. Om du själv är utsatt ska du få hjälp av din förening med vem du ska vända dig till. Din förening har i sin tur ansvar och mandat att agera i enlighet med gällande riktlinjer.

Du ska alltid anmäla brott till polisen, så att dessa hanteras inom ramen för svensk lagstiftning.

Överträdelser och konsekvenser

Våld kan bestraffas enligt gällande tävlingsregler. Även du som i anslutning till idrottsverksamhet gjort dig skyldig till skadegörelse, utövat våld eller försökt utöva våld mot en annan person eller som hotat eller annars allvarligt kränkt någon kan ådömas bestraffning. Påföljderna för förseelser mot detta kapitel är tillrättavisning, böter och avstängning som kan utsträckas till all idrottslig verksamhet inom samtliga SF.

Du kan dessutom komma att varnas av eller uteslutas ur den förening som du är medlem i. En förseelse kan därtill medföra att straffrättsligt och/eller skadeståndsrättsligt ansvar.

Som arbetsgivare har du även ett tydligt ansvar för att vidta åtgärder mot våld och hot bland annat enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter "*Åtgärder mot våld och hot i arbetsmiljön*" (AFS 1993:2).

Om din förening inte rättar sig efter beslut som har fattats av RF, SF, DF eller SDF, eller om din förening påtagligt har motarbetat SF:s intressen, kan den uteslutas.

Du som fysisk person och medlem i en idrottsförening kan uteslutas om du motarbetat föreningens verksamhet, brutit mot föreningens stadgar eller skadat föreningens intressen. Om tillräckliga skäl för uteslutning inte föreligger får föreningen i stället meddela dig varning. Ett SF som inte uppfyller villkoren för medlemskap eller som inte efterlever RF:s stadgar, kan, efter förslag av RS, uteslutas genom beslut av RF-stämman.

3. STÄRKT OBEROENDE

Alla som verkar inom idrottsrörelsen har ansvar för att motverka förekomsten av jäv, mutor eller korruption. Föreningens intresse ska alltid sättas främst, och det ska inte finnas minsta tvekan om idrottsrörelsens neutralitet och objektivitet. Allt för att stärka och skydda varje förenings oberoende.

Jäv och andra intressekonflikter

Önskat beteende och förhållningssätt

Förtroendeuppdragets fundament är att du som *styrelseledamot* i alla avseenden ska tillvarata föreningens intressen. Det gäller också i förlängningen hela styrelsen och revisor. Det är därför viktigt att du som är styrelseledamot aldrig deltar i handläggningen, eller beslut, som du kan ha personligt intresse av. Om du är *revisor* får du inte ta uppdrag om du står i jävförhållande till styrelsen eller någon enskild styrelseledamot.

Om inte stadgarna i en förening föreskriver annat, så är det tillåtet för dig som *medlem i föreningen* att rösta i en fråga som du själv har väckt för årsmötet. Det är också tillåtet att du som styrelseledamot i egenskap av medlem i föreningen deltar i frågor som styrelsen förelagt årsmötet. Du får däremot inte som medlem delta i årsmötesbeslut om frågan är direkt relaterad till dig.

Tillämpning

Du får som *medlem i en förening* vare sig själv eller genom ombud vid årsmöte rösta i fråga som handlar om a) en talan mot dig eller b) din befrielse från ansvarsfrihet. Du får heller inte själv, eller genom ombud, rösta för en talan mot någon, eller ansvarsfrihet för någon, om du har ett väsentligt intresse som kan strida mot föreningens intressen.

För dig som *styrelseledamot* kan jäv, förutom att rösta i fråga om din egen ansvarsfrihet och i valet av revisorer vid föreningsstämma, handla om att avstå från handläggning och beslut som gäller avtal, rättegång eller annan talan eller gåva mellan föreningen och dig eller någon till dig närstående. Motsvarande gäller självfallet om föreningens motpart är ett bolag i vilket du som ledamot har intressen. Styrelsen kan inte heller fatta beslut i fråga om styrelseledamöternas arvoden. Detta är en fråga för årsmötet.

För dig som *revisor* kan jäv handla om att inte ta revisorsuppdrag i föreningar i vilka du är släkt eller har någon annan närståendesituation till en styrelseledamot. Du får inte heller stå i beroendeförhållande till föreningen eller till någon enskild ledamot genom ett ekonomiskt skuldförhållande.

Som *ledamot i bestraffnings- eller överklagningsorgan* får du inte delta i utredning eller prövning av ärende där du har ett direkt intresse av saken. Då anses du jävig. Det gäller också om du eller dina släktingar är ombud för part eller ställföreträdare för förening som är part. Du som tidigare har, inom ett annat idrottsorgan, deltagit i handläggningen av ärendet, anses också jävig.

För att behålla parternas och allmänhetens förtroenden för bestraffnings- och överklagningsorgans verksamhet bör du avstå från att delta i handläggningen så snart minsta tvekan kan föreligga om din objektivitet och opartiskhet.

Avslutningsvis bör *domare och andra tävlingsfunktionärer* utses på ett sätt som garanterar opartiskhet och undanröjer misstankar om jäv generellt.

Överträdelser och konsekvenser

I fråga om jäv vid föreningsstämma tillämpas jävsreglerna i lagen om ekonomiska föreningar analogt på ideella föreningar. Om du som jävig föreningsmedlem eller styrelseledamot deltagit i ett beslut kan beslutet vara ogiltigt. Du som är föreningsmedlem kan överklaga ett sådant beslut enligt RF:s stadgar med yrkande om att beslutet ska förklaras ogiltigt. Jäv i bestraffnings- och överklagningsorgan regleras i RF:s stadgar. Om jäv föreligger vid utredning eller prövning av ett

bestraffnings- eller överklagningsärende kan det innebära till exempel ett allvarligt formfel och att ett överklagat beslut undanröjs.

Korruption

Önskat beteende och förhållningsätt

Du som verkar inom idrottsrörelsen har del i, och ansvar för, att motverka all form av korruption. Genom att bidra till att skapa ett transparent klimat inom idrottsrörelsen där det är tydligt att korruption inte accepteras – och där tecken på korruption tidigt lyfts upp till ytan – minskas också risken för att korruption uppstår.

Tillämpning

Korruption handlar om att du utnyttjar din ställning för att uppnå otillbörlig vinning för dig själv eller andra. Det kan ske genom otillbörliga erbjudanden eller otillbörliga relationer, så kallad vänskapskorruption. Otillbörliga erbjudanden kan bestå av mutor i form av exempelvis kontanter, gåvor, måltider, presentkort, fribiljetter eller tjänster. Vänskapskorruption handlar om att gynna någon genom tjänster och gentjänster som bygger på relationer och som gör att gränsdragningen mellan att vara professionell och privat blir svår.

Det är viktigt att styrelsen arbetar förebyggande och proaktivt i dessa frågor, och till exempel fastställer en policy gällande gåvor.

Du ska agera om du misstänker att korruption förekommer. Var uppmärksam och rapportera tidiga tecken på korruption till lämplig person inom din förening eller ditt förbund.

Överträdelser och konsekvenser

Du som i samband med idrottslig verksamhet berett dig eller annan, eller försökt bereda dig eller annan, otillbörlig förmån, kan bli bestraffad. Påföljderna för förseelser mot detta kapitel är tillrättavisning, böter och avstängning som kan utsträckas till all idrottslig verksamhet inom samtliga SF. Du kan dessutom komma att varnas av eller uteslutas ur den förening som du är medlem i. En förseelse kan därtill medföra att straffrättsligt och/eller skadeståndsrättsligt ansvar.

Du som tar emot, godtar ett löfte om, eller begär, en otillbörlig förmån för att få en anställning, ett uppdrag eller för att göra en uppgift, kan enligt brottsbalken också dömas till böter eller fängelse för mutbrott. Det gäller också om du erbjuder eller utlovar en otillbörlig förmån till någon annan.

4. RENT SPEL

Det är förbjudet att fuska för att påverka sitt och/eller andras idrottsresultat. Fusk strider mot idrottens grundprincip; att tävla på lika villkor. Alla som verkar inom idrottsrörelsen har ett ansvar för att motverka inte bara tävlingsfusk och doping, utan även matchfixing och ekonomiska oegentligheter.

Doping

Önskat beteende och förhållningsätt

Allt bruk av dopingmedel är oacceptabelt. Alla idrottsutövare ska ha rätt att delta och tävla i en idrott fri från doping, både i Sverige och i resten av världen. Doping är dessutom farligt och förenat med stora hälsorisker för dig som individ. Genom att följa reglerna kring doping bidrar du till en trovärdig, rättvis och hälsosam idrottsrörelse samt visar respekt och god sportslig anda mot dina medtävlande och mot dig själv.

Tillämpning

Alla som är medlemmar i en idrottsförening omfattas av RF:s stadgar och Idrottens antidopingreglemente (IDR), som är tillämpningen av Världsantidopingkoden inom RF. Det betyder att du som idrottsutövare bland annat har en skyldighet att kontrollera att de eventuella mediciner och kosttillskott du använder inte innehåller enligt dopinglistan förbjuden substans. Du är personligt ansvarig för vad du äter och dricker.

Du är också skyldig att göra dig tillgänglig för dopingkontroller vid uppmaning av en dopingkontrollant utsedd av RF:s Dopingkommission. Om du är elitidrottsutövare finns andra krav om att i förväg söka dispens för användning av läkemedelspreparat i medicinskt syfte, och eventuellt krav på vistelserapportering för att dopingkontrollanter ska kunna hitta dig. Om du misstänker att någon använder, främjar eller underlättar för bruk av dopingpreparat eller dopingmetoder är det bra

om du rapporterar in det för uppföljning av den oberoende antidopingverksamheten, Svensk antidoping.

Förebyggande insatser som information och utbildning är viktiga för att förhindra bruket av dopingmedel. Svensk antidoping tillhandhåller flera verktyg för det arbetet. "Vaccinera klubben" är ett program som hjälper föreningen att skapa en egen antidopingplan. För ledare som vill ta upp diskussion med sin idrottsgrupp finns "Dopingsnack" och för den enskilde idrottsutövaren eller ledaren som vill lära sig mer finns e- utbildningen "Ren vinnare".

Överträdelser och konsekvenser

Om du som idrottsutövare gör dig skyldig till doping, eller om du hjälper en idrottsutövare att dopa sig, kan du bestraffas enligt IDR. Påföljderna för enskilda regleras bland annat i 10 art. IDR. Straff på upp till fyra års avstängning från idrott kan utdömas vid första tillfället. Vid upprepad doping kan livstidsstraff utdömas. Avstängning avser alla idrotter och under strafftiden får du som dömts inte delta i någon form av organiserad idrottsverksamhet, såsom träning, tävling, uppvisning eller att utöva uppdrag. Lagen om förbud mot vissa dopningsmedel gäller förbud mot syntetiska anabola steroider, testosteron och dess derivat, tillväxthormon, och kemiska substanser som ökar produktion eller frigörelse av testosteron och dess derivat eller av tillväxthormon. Dessa medel får inte införas till landet, överlåtas, framställas, förvärfvas i överlåtelsesyfte, bjudas ut till försäljning, innehas, eller brukas. Du som uppsåtligen bryter mot lagen döms för dopingbrott till böter eller fängelse.

Matchfixing och otillåten vadhållning

Önskat beteende och förhållningsätt

En självklar del av idrott är att resultatet av en match eller en tävling inte går att förutse. Som del av den svenska idrottsrörelsen ska du arbeta aktivt mot matchfixing och se till att du och andra i din förening har aktuella kunskaper om hur ni kan förebygga det.

Tillämpning

Det är förbjudet att uppsåtligt eller oaktsamt medverka i manipulation av idrottslig verksamhet eller otillåten vadhållning. Som idrottsutövare, domare, förtroendevald eller på annat sätt aktiv inom idrotten innebär det att du inte på något sätt får medverka till manipulation av resultatet av en tävling eller ett delmoment under en tävling. Du får inte heller själv, eller genom ombud, ingå vadhållning på resultatet av tävlingar, eller delmoment i tävlingar, där du själv är aktiv. Dessa förbud omfattar även försök, förberedelse, stämpling och medverkan till att begå dessa förseelser. Du som omfattas av MFR har även anmälningsplikt till ditt specialidrottsförbund om du får kännedom om sådan vadhållning och manipulation som är förbjuden enligt reglementet.

Överträdelser och konsekvenser

Enligt MFR kan du som idrottsutövare, förtroendevald och övrig ledare, domare och övrig tävlingsfunktionär eller andra som kan påverka resultatet av en tävling eller delmoment under en tävling, inte ingå vadhållning gällande utgången av tävlingen – eller annat förhållande rörande tävlingen.

Du får inte heller genom ombud, vare sig inom eller utom riket, ingå vadhållning gällande utgången av tävlingen eller annat förhållande rörande tävlingen.

Det är också förbjudet att delta i eller på annat sätt medverka till manipulation av resultatet av en tävling eller delmoment under en tävling, som är föremål för vadhållning, oavsett om du själv eller genom ombud ingått vadhållning. Påföljderna för förseelser mot detta är böter eller avstängning från all organiserad idrottsverksamhet inom något SF inom RF. En förseelse kan även medföra straffrättsligt ansvar.

Tävlingsfusk

Önskat beteende och förhållningssätt

Rent spel och ärlighet, "fair play", är en förutsättning för att alla ska kunna tävla på lika villkor. Att följa stadgar och tävlingsregler är i grunden en solidaritetsfråga. Överträdelse är brott mot idrottsrörelsens principer. Din förening och ditt förbund, samt du som är förtroendevald, ledare, utövare, domare eller annan tävlingsfunktionär, är skyldig att ha kunskap om tävlingsreglerna.

Tillämpning

SF har många gånger ett eget regelverk för sin tävlingsverksamhet. Tävlingsregler styr tävlingsverksamheten för det faktiska utövandet och för tävlingsadministrationen. Det kan handla om hur du anmäler dig till tävlingar, regler för funktionärer, och tävlingsbestraffningar. Brott mot tävlingsreglerna kan ge straff och du som har brutit mot SF:s, SDF:s eller någon annan tävlingsarrangörs tävlingsregler kan straffas.

Du som under avstängning har deltagit i eller försökt delta i tävling, uppvisning eller utövat idrottsuppdrag kan bli bestraffad. Du som har tillåtit en avstängd person att delta i tävling, uppvisning eller att utöva idrottsuppdrag, trots att du kände till avstängningen, kan bli bestraffad.

Du kan också bestraffas om du vilselett eller försökt vilseleda funktionär eller annan enskild person, förening, annat organ inom RF. Du som på annat sätt underlåtit att rätta dig efter dina skyldigheter enligt dessa stadgar eller av annat idrottsorgan utfärdade bestämmelser eller beslut kan också bli bestraffad.

Överträdelse och konsekvenser

Förseelserna som räknas upp i RF:s stadgar kan bli föremål för bestraffning enligt RF:s stadgar. Påföljderna för förseelser mot detta kapitel är tillrättavisning, böter och avstängning som kan utsträckas till all idrottslig verksamhet inom samtliga SF. Överträdelse av tävlingsregler kan därtill bli föremål för konsekvenser enligt dessa

regler som till exempel tävlingsbestraffningar. Tävlingsbestraffningar finns i form av bland annat tidstillägg, poängavdrag, utvisningar eller straffavgifter. En förseelse mot RF:s stadgar och/eller gällande tävlingsregler kan även innebära att det finns grund för att varna eller utesluta den som har begått förseelsen ur den förening vederbörande är medlem i. Avslutningsvis kan en förseelse också medföra till exempel straffrättsligt och/eller skadeståndsrättsligt ansvar.

Ekonomiskt ansvar

Önskat beteende och förhållningssätt

Som förtroendevald i styrelsen i en förening ska du – inom ramen för gällande stadgar – svara för föreningens verksamhet och tillvarata medlemmarnas intressen. Styrelsen har ett särskilt ansvar att se till att föreningen följer gällande författningar och andra bindande regler. Styrelsen ska också ansvara för och förvalta föreningens medel, samt tillställa revisorerna de underlag som krävs för att de ska kunna uppfylla sitt förtroendeuppdrag.

Tillämpning

Du har skyldighet att föra bok över föreningens räkenskaper och upprätta verksamhetsberättelse med resultat- och balansräkning, föra protokoll vid årsmöten andra föreningsmöten och styrelsens sammanträden och föra medlemsförteckning. Du ska också ta fram underlag för budget och budgetuppföljning, se till att föreningens skatter, avgifter och skulder betalas i rätt tid, i förekommande fall upprätta självdeklaration, särskild uppgift, kontrolluppgifter, och övriga föreskrivna uppgifter inom skatte- och avgiftsområdet.

För dig som är förtroendevald i styrelsen kan det ekonomiska ansvaret till exempel handla om att se till att föreningen söker bidrag från stat, kommun, region, landsting och Riksidrottsförbundet med flera, och i samband med det lämna de redovisningshandlingar, verksamhetsberättelse och andra uppgifter som bidragsgivaren begär.

Du har också ett ansvar att säkerställa att de sponsorer och samarbetspartners som föreningen samarbetar med bedriver verksamhet i enlighet med idrottsrörelsens grundläggande värderingar och inte förknippas med moraliska tveksamheter, korruption eller andra ekonomiska oegentligheter.

Överträdelser och konsekvenser

Den som åsidosätter bokföringsskyldighet enligt bokföringslagen kan dömas för bokföringsbrott. Även du som förtroendevald kan bli ansvarig enligt skatteförfarandelagen. Även skadeståndsrättsligt ansvar aktualiseras.

Mottagare av statsbidrag enligt förordningen om statsbidrag till idrottsverksamhet kan bli återbetalningsskyldig om mottagaren genom att lämna oriktiga uppgifter har förorsakat att bidraget lämnats felaktigt, bidraget inte används för det ändamål det har beviljats för, eller mottagaren inte lämnar de handlingar som RF bestämmer.

Du som inom ramen för idrottslig verksamhet gjort dig skyldig till ekonomisk oegentlighet som allvarligt skadat idrottens anseende kan bli bestraffad. Påföljderna för förseelser mot detta kapitel är tillrättavisning, böter och avstängning som kan utsträckas till all idrottslig verksamhet inom samtliga SF. SF:s tävlingsregler innehåller också föreskrifter om tävlingsbestraffning när *förening, IdrottsAB eller deras företrädare eller utövare*, inom ramen för den idrottsliga verksamheten gjort sig skyldig till ekonomiska oegentligheter som allvarligt skadat idrottens anseende. Beroende på förseelsens art kan det handla om allt från straffavgifter till degradering i seriesystem. Enligt RF:s stadgar kan förening och SF som gör sig skyldig till ekonomisk oegentlighet kan komma att uteslutas ur SF respektive RF.